

drie ontwerpbesluiten betreffende de jacht

Het ontwerp van Jachtadministratiebesluit; het ontwerp van Jachtvoorwaardenbesluit; en het ontwerp van wijzigingsbesluit op het Soortenschadebesluit.

Datum van goedkeuring	17 oktober 2013
Volgnummer	2013 53
Coördinator + e-mailadres	Ignace Decancq, ignace.decancq@minaraad.be

Inhoud

Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	4
Dossierbeschrijving en aanbevelingen.....	5
1 Algemeen	5
1.1 Beschrijving opzet.....	5
1.2 Algemene aanbevelingen	5
2 Ontwerp van Jachtvoorwaardenbesluit	6
2.1 Beschrijving voorstel	6
2.2 Aanbevelingen	7
3 Ontwerp van Jachtadministratiebesluit	15
3.1 Beschrijving voorstel	15
3.2 Aanbevelingen	16
4 Ontwerp van Soortenschadebesluit	18
4.1 Beschrijving voorstel	18
4.2 Aanbevelingen	19
Algemene conclusie	20
Referentielijst	21

Krachtlijnen

Het ANB heeft alle 17 jachttuitvoeringsbesluiten onder de loep genomen en geïntegreerd in vier uitvoeringsbesluiten. Eén ervan werd dit jaar al goedgekeurd: het Jachtopeningsbesluit 2013-2018. De ontwerpen van Jachtvoorwaardenbesluit (JVB), Jachtadministratiebesluit (JAB) en Soortenschaдебesluit (SSB) werden ter advisering voorgelegd aan de Minaraad.

De Minaraad staat achter de inspanningen die de Vlaamse overheid doet om de jachtregelgeving te vereenvoudigen. De integratieoefening verhoogt de toegankelijkheid, de uniformiteit en de duidelijkheid van de jachtregelgeving.

De Minaraad is in het algemeen bezorgd om de veiligheid van de medegebruikers van de open ruimte nu onder meer nachtjacht op wilde zwijnen en bijzondere jacht en bestrijding met kogels toegelaten wordt op waterwild.

De Minaraad vraagt om het verschil tussen aankorrelplaatsen en voederplaatsen te duiden. Het lijkt de Raad redelijk de 150 meterregel te beperken tot vaste voederplaatsen en de afstandsregel niet toe te passen op de kleinwildsoorten, want dat is niet te handhaven. Ten slotte suggereert de Raad ook om een horizontaal verbod op voederplaatsen voor grofwild door te voeren.

Verschillende bepalingen omtrent de toegestane hulpmiddelen bij de bijzondere bejaging (kunstlicht, duivencarrousel, lokaas), lijken in strijd met de Benelux-bepalingen en/of met art. 19 van het Jachtdecreet, vermits bijzondere bejaging een vorm van jacht is. De Minaraad vraagt om voor deze te onderzoeken of ze wel conform het art. 4 van het Jachtdecreet zijn.

De Minaraad vindt dat gehoor gegeven werd aan zijn eerdere oproep om een planmatige aanpak voor het wilde zwijnenbeheer uit te werken, maar wijst wel op de eerste rol die de Vlaamse overheid ter zake moet vervullen.

Ten slotte vindt de Raad het een gemiste kans dat er geen overkoepelende WBE-Commissie opgericht wordt om te bemiddelen bij geschillen over jachtrechten of om lokale wildbeheereenheden te ondersteunen.

Het advies werd goedgekeurd mits onthouding van Boerenbond omdat zij het dossier binnen de SALV wensen te behandelen.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	1 oktober 2013
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, Art. 11.2.1, §2, 1°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	NvT
Overlegcommissie	WCOR/ PWC Jachtbeleid, PWC Natuurbeleid
Vergaderingen: soort + datum	PWC Jachtbeleid d.d. 3 oktober 2013 WCOR/ PWC Natuur en Jacht d.d. 7 oktober 2013

Op 1 oktober 2013 ontving de Minaraad de adviesvraag over het Jachtadministratiebesluit, Jachtvoorwaardenbesluit en Soortenschadebesluit. Deze adviesvraag werd een eerste maal behandeld op de PWC Jachtbeleid van 3 oktober 2013. Op 7 oktober 2013 volgde er een toelichting, verzorgd door het ANB, waarna de Werkcommissie Open Ruimte, PWC Natuur en Jacht hun eerste reflecties op de ontwerpbesluiten meegaven.

Dossierbeschrijving en aanbevelingen

1 Algemeen

1.1 Beschrijving opzet

- [1] Voorliggende wetgevende operatie vertrekt bij een aantal vaststellingen: dat de huidige Vlaamse jachtregelgeving onvoldoende bijdraagt tot een verstandig beheer van wildsoorten en hun leefgebieden, dat er een veelheid en een grote diversiteit aan wettelijke verplichtingen bestaat, dat er weinig onderlinge samenhang steekt tussen de wettelijke bepalingen en verplichtingen en dat die talrijke wettelijke bepalingen bovendien bijdragen tot een polarisering van het maatschappelijke debat over het jachtgebeuren.
- [2] Als antwoord hierop heeft het Agentschap voor Natuur en Bos alle 17 uitvoeringsbesluiten die tussen 1963 en 2009 vastgesteld werden onder de loep genomen. De bestaande uitvoeringsbesluiten telden gezamenlijk 106 pagina's. Dit volume wordt met voorliggend voorstel gereduceerd tot 62 pagina's, gespreid over vier uitvoeringsbesluiten: het Jachtopeningsbesluit, het Jachtvoorwaardenbesluit, het Jachtadministratiebesluit en het Soortenschadebesluit. Het betreft niet alleen een fysieke vermindering van de hoeveelheid regelgeving, ook inhoudelijk heeft het ANB een poging ondernomen om de regelgeving voldoende te verduidelijken en te verbeteren waar nodig.

1.2 Algemene aanbevelingen

- [3] De Minaraad staat achter de inspanningen die de Vlaamse overheid doet om de jachtregelgeving te vereenvoudigen. De integratie van de 17 bestaande uitvoeringsbesluiten in vier uitvoeringsbesluiten verhoogt de toegankelijkheid, de uniformiteit en de duidelijkheid van de jachtregelgeving.

Niettemin betreurt de Raad de korte termijn waarop een advies dient gegeven te worden en hij stelt vast dat er nog steeds enige controverse bestaat over het opzet van deze besluiten en over bepaalde elementen uit de drie ontwerp uitvoeringsbesluiten, die tot polarisering kunnen leiden¹.

¹ Als voorbeeld verwijst de Minaraad hierbij naar de bewoording in hoofdstuk 1.1 van de Nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij het ontwerp-JVB. Daar staat de stelling dat de huidige jachtwetgeving onvoldoende zou bijdragen tot een verstandig wildbeheer. Deze stelling wordt niet gedragen door alle partijen. Het is niet de bedoeling dat wetgeving als dusdanig zou moeten bijdragen aan wildbeheer, maar eerder tot de toepassing ervan. Het Jachtdecreet beoogt in de eerste plaats het verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden.

- [4] De Minaraad vraagt om de bijbehorende formulieren tijdig bij te sturen op basis van de nieuwe bepalingen, zodat ze gelijktijdig met het goedkeuren van de uitvoeringsbesluiten beschikbaar worden.

2 Ontwerp van Jachtvoorwaardenbesluit

2.1 Beschrijving voorstel

- [5] Het ontwerp van Jachtvoorwaardenbesluit kadert in het ANB-project wetintegratie en regelt de voorwaarden die van toepassing zijn om te mogen jagen in het Vlaamse Gewest.
- [6] Het voorliggende ontwerp bouwt verder op het huidige van kracht zijn Jachtvoorwaardenbesluit van 30 mei 2008. Tegelijk worden andere besluiten hierin integraal geïntegreerd, m.n. het Koninklijk Besluit tot regeling van het gebruik van de jachtkansels en het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) betreffende het gebruik van vuurwapens. Aspecten met betrekking tot de voorwaarden uit het BVR tot invoering van een afschotplan voor reewild en het BVR betreffende de jachtopeningstijden werden eveneens opgenomen in het voorliggende voorontwerpbesluit.
- [7] Bij deze integratieoperatie werd rekening gehouden met zes aandachtspunten:
- het duidelijker maken van het doel en de inhoud van de concepten gewone jacht, bijzondere jacht en bestrijding;
 - het verduidelijken van de middelen en methoden die daarbij gebruikt kunnen worden;
 - het optimaliseren van die middelen en methoden;
 - het verduidelijken van de specifieke voorwaarden per wildsoort;
 - het duurzaam beheer van wild en zijn leefgebieden;
 - het afstemmen van de jachtvoorwaarden op de internationale context.
- [8] Het ontwerp besluit bevat een hoofdstuk met definities en toepassingsgebied en gaat vervolgens in op de algemene voorwaarden voor het uitoefenen van elke vorm van jacht en bestrijding. Hierbij wordt ingegaan op de algemene voorwaarden inzake weidelijkheid, het gebruik van vuurwapens en munitie en het gebruik van overige middelen en methoden. Hoofdstuk 3 is gewijd aan de jacht in vogelrijke gebieden. De daarop volgende hoofdstukken (4, 5 en 6) gaan specifiek in op de voorwaarden voor respectievelijk de gewone jacht, de bijzondere jacht en bestrijding. Dit gebeurt telkens per wildsoort. Hoofdstuk 7 vloeit voort uit het eerdere Minaraad-advies

over het Jachtopeningsbesluit 2013-2018 en bevat bepalingen over hoe het overleg moet verlopen tussen de gebruikers van het buitengebied bij de aanpak van bepaalde soorten (i.c. wilde zwijnen). Hoofdstuk 8 bevat de afwijkingsbepalingen ten opzichte van art. 33 van het Jachtdecreet (o.m. inzake verdelging van Canadese en Grauwe ganzen omwille van natuurbeheer). Hoofdstuk 9 ten slotte regelt de voorwaarden voor het vervoeren en verhandelen van wild. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan het vervoeren en verhandelen van wild dat rechtmatig bemachtigd werd buiten het Vlaamse Gewest.

2.2 Aanbevelingen

- [9] **Lokdieren.** In het ontwerp-JVB, artikel 1, 14° is er sprake van lokdieren. De Minaraad is geen voorstander van het gebruik van lokdieren die niet behoren tot het jachtwild, waarop de jacht geopend is.
- [10] **Weidelijkheid.** Vermits het concept "weidelijkheid" niet objectief kan gedefinieerd worden en zowel geschreven als ongeschreven regels en voorschriften omvat die deels van socio-culturele aard zijn, waarbij een bepaalde activiteit in één land of streek als weidelijk en elders als onweidelijk aanzien worden, vindt de Raad het wenselijk de titel van Afdeling 1 "*Algemene voorwaarden voor de weidelijkheid*" aan te passen in "*Algemene voorwaarden*". Dit neemt niet weg dat de Raad de zorg voor de weidelijkheid van de jacht belangrijk vindt.
- [11] **Afstandsregels.** Het ontwerp van Jachtvoorwaardenbesluit legt verschillende jacht-technische afstandsregels vast op 150 meter (ontwerp-JVB, art. 3 en 4), om zo een zekere uniformiteit te bekomen. In contrast tot de aangehaalde afstandsbepaling kan hierbij gewezen worden op het gebruik van een andere afstandsbepaling in de artikels 10, 26, 39 en 52, waarbij de te respecteren afstand ten opzichte van vossen- en dassenburchten op 50 meter bepaald worden. Voor zover hierbij de bescherming van de das beoogd wordt, moet erop gewezen worden dat de das een categorie 1 soort is in het Soortenbesluit, wat maakt dat er een principieel verstoringsverbod geldt tijdens de voortplanting (Soortenbesluit, art. 10). De Minaraad vraagt hierbij ook 150 meter als afstand te nemen. De Raad beveelt aanvullend aan om onderzoek te doen naar de optimale afstand om verstoring van de das te voorkomen (ook door andere menselijke activiteiten dan de jacht) en gelijktijdig te kijken in hoeverre die maatregel met de huidige en toekomstige verspreiding van de das in delen van het Vlaamse Gewest verantwoord is.
- [12] **Voederplaatsen.** Het huidige Jachtvoorwaardenbesluit stelt in art. 2, §2 dat het verboden is te jagen op waterwild op minder dan 200 meter van een voederplaats waarop minder dan een maand voordien, granen of ande-

re lokvoerders worden gebruikt of werden aangebracht. Het voorstel uit het ontwerpbesluit verbiedt het jagen op minder dan 150 meter van een voederplaats, maar maakt een uitzondering voor aankorrelplaatsen voor wilde zwijnen (ontwerp-JVB, art.3, §2). Hiermee wordt de afstandsbepaling versoepeld t.o.v. de huidige bepaling, maar wordt het verbod verstrengd tot alle wildsoorten, met uitzondering van het wilde zwijn onder specifieke omstandigheden. De Minaraad vraagt om het verschil tussen aankorrelplaatsen en voederplaatsen te duiden in de definities van het ontwerpbesluit². Momenteel wordt enkel uitgelegd waar aankorrelplaatsen op neerkomen (ontwerp- JVB, art. 2, 13°).

Bijkomend merkt de Raad op dat het bijvoederen van de kleinwildsoorten een belangrijke beheersmaatregel is in landbouwgebieden, wanneer het aanwezige voedselaanbod er niet volstaat. Het lijkt de Raad daarom redelijk de 150 meterregel te beperken tot vaste voederplaatsen en de afstandregel niet toe te passen op de kleinwildsoorten, want dat is niet te handhaven.

De Minaraad merkt ten slotte op dat alle partners het erover eens lijken te zijn dat wilde zwijnen en reeën in de meeste gevallen de draagkracht van de biotoop bereikt of overschreden hebben. Desalniettemin worden er nog voederplaatsen voorzien in de jachtregelgeving, die geen aankorrelplaatsen zijn. Daarom suggereert de Raad om een horizontaal verbod op voederplaatsen voor grofwild door te voeren, die echter niet zou gelden voor bijvoeding met hooi in de winter en voor zoutstenen of -pasta.

- [13] **Niet-vliegvlugge vogels.** De Minaraad merkt dat de gewone jacht op niet-vliegvlugge vogels te allen tijde verboden is (ontwerp-JVB, art. 5). Hij stelt voor om dit verbod ook door te trekken naar de bijzondere bejaging.
- [14] **Sneeuw en vorst.** Omdat niet alle wildsoorten even vorstgevoelig zijn (ontwerp-JVB, art. 6), voorziet het ontwerpbesluit per wildcategorie de opschorting van de jacht. De Minaraad wijst er even wel op dat het bejagen van bepaalde wildsoorten ook verstoring kan veroorzaken bij andere diersoorten die in hetzelfde biotoop voorkomen en wel vorstgevoelig zijn. Daar tegenover staat dat er bij langdurige vorst een mechanisme in werking treedt om de jacht eventueel op te schorten (ontwerp-JVB, art. 6, §3). De Raad vraagt de Vlaamse Regering te verduidelijken welk beleid ze hierachter wenst te steken, en of ze hierbij rekening zal houden met art. 10, §1, 3° van het Soortenbesluit³.

² Zo dit niet in een ministerieel besluit wordt vermeld.

³ Art.10 § 1: Ten aanzien van specimens van beschermde diersoorten zijn de volgende handelingen verboden : 1° het opzettelijk doden; 2° het opzettelijk vangen; 3° het opzettelijk en betekenisvol verstoren, in het bijzonder tijdens de perioden van de voortplanting, de afhankelijkheid van de jongen, de overwintering en tijdens de trek.

- [15] **Veiligheid.** Bij jacht of bestrijding moet rekening gehouden worden met de veiligheid van de activiteit en de verenigbaarheid ervan met andere activiteiten (ontwerp-JVB, art.7). De Minaraad gaat akkoord met dit aandachtspunt, maar zou "*andere activiteiten*" nader omschrijven als "*activiteiten van andere gebruikers van het buitengebied*".

De vooraankondiging van geplande druk- of drijfjacht op grof wild vindt de Raad ook een goede zaak, ook al is hij van mening dat de aankondigingstermijn van minstens drie werkdagen ten aanzien van de provincie (ontwerp-JVB, art. 7, tweede lid, 2°) en de termijn van één dag voor het plaatsen van de waarschuwingsborden (ibidem, 1°) vrij kort is. De Raad zou eerder kiezen voor een uitbreiding tot zeven kalenderdagen in beide gevallen. Dit met het oog op de medegebruikers van de open ruimte die wekelijks actief zijn in hetzelfde gebied.

- [16] **Bepaling inzake kunstlicht.** Bij bijzondere jacht of bestrijding van wilde zwijnen is het gebruik van geweren die voorzien zijn van kunstmatige lichtbronnen of voorzieningen om het dier te verlichten toegelaten (ontwerp-JVB, art. 8, vierde lid). De Minaraad vraagt zich af of hiermee losstaande lichtpunten of op het geweer gemonteerde lichtpunten bedoeld worden. Indien het om losse lichten gaat, kan dit in strijd zijn met art.19 van het Jachtdecreet. Dit artikel bepaalt dat het te allen tijde verboden is om gebruik te maken van netten, strikken, stroppen, lokaas, giftige stoffen en van enig ander tuig geschikt om jaagbaar wild te vangen, te doden of om het vangen of doden van dat wild te vergemakkelijken. Het gebruik van kunstlicht kan onder die definitie verstaan worden. Het is aan de uitvoerende macht om te bepalen hoe deze bepaling begrepen moet worden. In het algemeen waarschuwt de Raad ervoor dat kunstlicht bij bestrijding van wilde zwijnen het toezicht op stroperij en efficiënte handhaving kan bemoeilijken. Bovendien moet ook rekening gehouden met het veiligheidsaspect van medegebruikers van het buitengebied (cf. ontwerp-JVB, art. 32).

- [17] **Bepalingen inzake vuurwapens en munitie.** In art.9, 3°-5° van het ontwerp-JVB is sprake van de "*doorsnede*" van hagel. De Minaraad zou hier eerder spreken van "*doormeter*" of "*diameter*".

De Minaraad stelt vragen bij het toelaten van het gebruik van kogelpatronen bij de bijzondere bejaging en bestrijding van waterwild (ontwerp-JVB, art. 9). De kogels worden afgevuurd in een horizontale baan, vliegen veel verder en behouden hun kinetische energie veel meer dan hagel. Bovendien is het risico op afketsen reëel. Indien de kogels gebruikt worden voor de bijzondere jacht op of bestrijding van zomerganzen, zoals de nota aan de Vlaamse Regering vooropstelt, dan kan deze praktijk gevaarlijk zijn voor andere diersoorten en de medegebruikers van de open ruimte, zoals wandelaars, joggers, fietsers, landbouwers, jeugdverenigingen...

- [18] **Veerklemmen.** Naast het plaatsen van veerklemmen wordt in het huidige Jachtvoorwaardenbesluit ook het bezit ervan verboden (JVB, art. 3, 6°). Dit ontbreekt nu in het ontwerp van nieuw Jachtvoorwaardenbesluit (ontwerp-JVB, art. 10, 5°). De Raad vraagt om na te kijken of de jachtregelgeving het bezit van veerklemmen kan verbieden.
- [19] **Duivencarroussels en kooivallen.** Art. 2 van de Beschikking M (96) 8 van het Benelux-Comité laat het gebruik van lokinstrumenten (mits niet mechanisch of elektronisch) toe. Duivencarroussels kunnen onder de categorie "mechanische lokmiddelen" ondergebracht worden. Op 24 april 2012 bracht het Benelux-Comité van Ministers een beschikking uit tot wijziging van het toepassingsgebied van de Beschikkingen M (96) 8 en M (83) 17 met betrekking tot geweren en munitie en andere middelen die voor de jacht op de onderscheiden wildsoorten zijn toegestaan. De toevoeging luidt als volgt: *"Het toepassingsgebied van deze beschikking is uitsluitend beperkt tot de uitoefening van de jacht en strekt zich niet uit tot bestrijding teneinde belangrijke schade te voorkomen c.q. te bestrijden aan gewassen, veeteelt en bossen, dan wel in het belang van flora, fauna en de volksgezondheid en openbare veiligheid, alsmede de veiligheid van het luchtverkeer."*

Het ontwerp Jachtvoorwaardenbesluit verbiedt het gebruik van duivencarroussels voor de gewone jacht (ontwerp-JVB, art. 10, tweede lid), maar laat ze toe voor bijzondere bejaging (ontwerp-JVB, art. 38, §2, 3°) en het bestrijden van overig wild (ontwerp-JVB, art. 50, §2, 3°). De bepalingen als zou de duivencarroussel toegelaten zijn bij de bijzondere bejaging, lijken in strijd met de Benelux-bepalingen (die weliswaar dergelijke middelen toelaten om schade te voorkomen) en met art. 19 van het Jachtdecreet (cf. supra), vermits bijzondere bejaging een vorm van jacht is (dit betekent: gebaseerd op artikel 4 van het Jachtdecreet). In 2009 oordeelde het Hof van Beroep van Antwerpen al eens dat duivencarroussels onder het begrip "enig ander tuig" vallen⁴ en het gebruik ervan uitgesloten is voor de jacht. Daarom stelt de Minaraad voor om de regeling inzake het gebruik van duivencarroussels voor de bijzondere bejaging nog eens te onderzoeken of het wel conform het art. 4 van het Jachtdecreet is.

Hetzelfde kan gezegd worden over het gebruik van niet-levend dierlijk lokas bij kastvallen of kooivallen (ontwerp-JVB, art. 12, eerste lid en art. 50,

⁴ Hof van Beroep Antwerpen, Arrest nr. C/1487/09 van 7 oktober 2009, p.7: *"Zulke duivencarroussel valt onder het begrip "enig ander tuig" bedoeld in artikel 19 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991. (...) Zulke carroussel vergemakkelijkt immers het doden van houtduiven. Dit gebeurt bovendien op een wijze die niet als fair of weidelijk kan aanzien worden, nu aan de gelokte duiven zo goed als geen kans wordt geboden om te ontsnappen aan de jagers, die zelf ook geen noemenswaardige inspanning moeten leveren of enige kunde aan de dag moeten leggen om de duiven af te schieten. Het gebruik van zulke carroussel behoort dan ook niet tot de normale jachtpraktijk."*

§2, 1°). Ook dit zou in strijd kunnen zijn met artikel 19 van het Jachtdecreet, dat het gebruik maken van lokaas te allen tijde verbiedt om wild te vangen, te doden of om het vangen of doden van dat wild te vergemakkelijken. Bovendien merkt de Minaraad op dat ook andere dieren dan vossen of verwilderde katten gevangen kunnen worden doordat de zijwanden van kooivallen doorzichtig zijn. Op zich zijn bijvangsten niet problematisch, zolang de garantie bestaat dat de kooivallen dagelijks gecontroleerd worden. Of dit in de praktijk ook gebeurt, is de Minaraad niet bekend.

- [20] **Jacht in vogelrijke gebieden.** De Minaraad bracht in het verleden al briefadviezen uit over consensusvoorstellen voor jacht in vogelrijke gebieden en kon zich toen vinden in dit model⁵. De Raad stelt vast dat rekening gehouden werd met zijn eerdere bemerking dat de goedgekeurde maatregelen in overeenstemming moeten gebracht worden met de instandhoudingsdoelstellingen, wanneer het vogelrijk gebied overlapt met een speciale beschermingszone.
- [21] **Niet-levende lokvogels.** De niet-levende lokvogels waarvan sprake in art. 23, tweede lid, 1°; art. 24, §2, 1° en art. 35, tweede lid, 1° worden bij voorkeur als volgt gespecificeerd: van dezelfde soort als degene waarop de jacht geopend is.
- [22] **Akoestische lokmiddelen.** Het ontwerpbesluit heeft het over “niet-elektronische akoestische lokmiddelen” (ontwerp-JVB, art. 14, 1°, art. 23 en art. 24, §2, 1°). De Minaraad vraagt te verduidelijken wat hiermee bedoeld wordt.
- [23] **Jacht op kleinwild.** Verwijzend naar zijn eerdere advies over het Jachtopeningsbesluit 2013-2018, vraagt de Minaraad om in art. 20 te voorzien dat de gewone jacht op kleinwild in principe alleen mag worden uitgeoefend binnen de context van een erkende WBE en verwijst in dit verband naar zijn aanbevelingen op paragraaf 38.

In het advies over het Jachtopeningsbesluit 2013-2018 benadrukte de Minaraad het belang van habitatherstel in landelijke gebied om de ecologische draagkracht voor onder meer de patrijs te vergroten⁶. Hij stelde ook dat de bejaging op patrijs niet plaats kan vinden zonder dat de nodige

⁵ Minaraad (2009). Het consensusvoorstel inzake de jacht in vogelrijke gebieden – WBE Vogelsanck. Briefadvies 2009|34, Brussel, 26 november 2009, 5p.

Minaraad (2009). Het niet-consensusvoorstel inzake de jacht in vogelrijke gebieden – WBE Generale Vrije Polders. Advies 2009|40, Brussel, 17 december 2009, 10p.

Minaraad (2010). Het consensusvoorstel betreffende de jacht in vogelrijke gebieden – WBE Damme Oostkust. Advies 2010|06, Brussel, 28 januari 2010, 10p.

⁶ Minaraad (2013). Het ontwerp Jachtopeningsbesluit 2013-2018. Advies 2013|25, Brussel, 16 mei 2013, p.15-17.

stappen gezet zijn om te beschikken over een passende monitoring met betrekking tot de geleverde inspanningen en met betrekking tot de bekomen resultaten. De Raad herhaalt hier dit standpunt en vraagt de minister om snel te verduidelijken aan welke criteria patrijsvriendelijk beheer moet voldoen en welke inspanningen de wildbeheereenheden op zich moeten nemen inzake monitoring.

[24] **Bijzondere jacht.** De Minaraad stelt vast dat de bijzondere bejaging mag plaatsgrijpen op basis van art. 4 van het Jachtdecreet, vermits het opgenomen werd in art. 7 van het Jachtopeningsbesluit 2013-2018. Daar staat vermeld dat *"Op voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, kan bijzondere jacht worden uitgeoefend om de volgende redenen: 1° ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen. Ten aanzien van de vogelsoorten die tot het jachtwild behoren, geldt deze reden alleen ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen en weiden, 2° ter bescherming van de wilde fauna of flora, of ter instandhouding van de natuurlijke habitats; 3° in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer"* (JOB 2013-2018, art. 7, eerste lid).

De bijzondere bejaging op vogelsoorten moet voldoen aan artikel 9 van de Vogelrichtlijn⁷, dat heel strikte voorwaarden oplegt. Art. 27 van het ontwerp-JVB lijkt in grote lijnen overeen te komen met de bepalingen uit de Vogelrichtlijn.

De meldingsprocedure voor bijzondere jacht wordt licht gewijzigd ten opzichte van vroeger. Het gebruik van de fax en de uitzondering voor bijzondere bejaging op grof wild valt weg (ontwerp-JVB, art. 28) en het aan-

⁷ Vogelrichtlijn, art. 9: "1. De Lidstaten mogen, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, om onderstaande redenen afwijken van de artikelen 5, 6, 7 en 8: a) - in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid, - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer, - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren, - ter bescherming van flora en fauna; b) voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt; c) ten einde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan. 2. In de afwijkende bepalingen moet worden vermeld: - voor welke soorten mag worden afgeweken, - welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan, - onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen, - welke autoriteit bevoegd is te verklaren dat aan die voorwaarden is voldaan, en te beslissen welke middelen, installaties of methoden mogen worden aangewend, binnen welke grenzen en door welke personen, - welke controles zullen worden uitgevoerd. 3. De Lidstaten zenden de Commissie jaarlijks een verslag toe over de toepassing van dit artikel. 4. In het licht van de inlichtingen waarover zij beschikt en met name van die welke haar krachtens lid 3 worden verstrekt, ziet de Commissie er voortdurend op toe dat de gevolgen van deze afwijkende maatregelen niet onverenigbaar zijn met deze richtlijn. Zij neemt in dat verband de nodige initiatieven."

vangsmoment wordt met 24 uur verlaat ten opzichte van de vroegere regeling (ontwerp-JVB, art. 29, eerste lid).

Voorheen werd bersjacht, aanzitjacht en drijfjacht voorzien voor de bijzondere bejaging van grof wild. De aanzit- en bersjacht op wilde zwijnen reeën mocht plaatsvinden vanaf één uur voor de officiële zonsopgang tot een uur na de officiële zonsondergang (JVB, art. 7). In het ontwerp van Jachtvoorwaardenbesluit wordt voorgesteld om de drijfjacht te vervangen door drukjacht (ontwerp-JVB, art. 30, §4, 3°). De jachttijdstippen blijven dezelfde als voorheen. Maar de aanzitjacht op wilde zwijnen wordt wel aangepast aan de optie om 's nachts te jagen, zodoende is het voorstel om dit vanaf de officiële zonsondergang tot de officiële zonsopgang toe te laten (ontwerp-JVB, art. 32, 3°). De Minaraad waarschuwt dat nachtjacht de deur kan openzetten voor stroperij, zoals reeds eerder vermeld. Bovendien mag de veiligheid van de handhavingsdiensten tijdens nachtelijke controles niet uit het oog verloren worden, wanneer 's nachts in een gebied gejaagd wordt met de kogel.

[25] **Bestrijding reewild.** De basis van de jacht op reewild wordt gevormd door een goedgekeurd afschotplan. Als door een WBE of een individuele jachtrechthouder geen afschotplan werd ingediend, is het weinig waarschijnlijk dat het aanwezige reeënbestand significante schade zou aanrichten. Bovendien dienen reeën die bij gewone of bijzondere bejaging worden gestrekt onmiddellijk geïdentificeerd te worden met een oormerk. Reeën gestrekt bij bestrijding zouden hieraan ontsnappen, wat het systeem op de helling zet. Daarom stelt de Minaraad voor om reewild niet te bestrijden, tenzij er een goedgekeurd afschotplan voor het betrokken gebied is.

[26] **Bestrijding.** Bijzondere veldwachters mogen volgens het huidige JVB wilde zwijnen, houtduiven, wilde konijnen en vossen het hele jaar door bestrijden (JVB, art. 20, §3). Deze bepaling blijft behouden in de voorstellen van het ontwerp-JVB (art. 44), maar de bijzondere veldwachter wordt voortaan vrijgesteld van melding.

De Raad betwijfelt of het wenselijk en verantwoord is dat de mogelijkheid tot bestrijding door bijzondere veldwachters gedurende het hele jaar, zonder enige melding, van toepassing blijft op wilde zwijnen. Enerzijds is het effect van de meer uitgebreide bejagingsmogelijkheden op deze soort nog niet gekend, anderzijds betreft het een wildsoort waarvoor, gezien haar weerbaarheid naar zowel jagers als niet-jagers (na verwonding), een bijzondere ervaring en kennis vereist is. Deze is slechts zeer beperkt bij de modale, bijzondere veldwachter voorhanden.

[27] **Wildrapporten.** Naar analogie met art. 49, §2 van het ontwerp-Jachtadministratiebesluit, vraagt de Minaraad om in de artikelen 18, 33 en 46 van het ontwerp-Jachtvoorwaardenbesluit ook een verwijzing naar het

INBO op te nemen, zodat ook zij de meldingsformulieren kunnen ontvangen voor verwerking en rapportering.

- [28] **Planmatige aanpak wilde zwijnen.** In zijn advies over het Jachtopeningsbesluit 2013-2018⁸ vroeg de Minaraad de uitwerking van een planmatige aanpak voor het wilde zwijnenbeheer en het voorzien van voldoende overleg tussen alle belanghebbenden. De Raad stelt vast dat hier in de artikels 53-55 van het ontwerp-JVB aan tegemoet gekomen wordt. De Raad vraagt zich wel af wat er gebeurt als het overleg niet leidt tot een consensus noch op faunabeheerzoneniveau noch op WBE-niveau.

De Minaraad is van mening dat de overheid het overleg tussen de belanghebbenden moet aansturen en faciliteren. De raad wijst er ook op dat niet in alle WBE's wilde zwijnen voorkomen. Om te vermijden dat alle WBE's in Vlaanderen verplicht zouden worden om elk jaar een dergelijk uitgebreid overleg te organiseren met alle andere sectoren, meent de Raad dat de eerste zin van art. 54 als volgt aangepast kan worden: *"Onafgezien van de basistaak van de Vlaamse overheid om het beleid omtrent een evenwichtige aanpak van wilde zwijnen vorm te geven, kunnen de erkende WBE's (...) overleg organiseren (...)".*

- [29] **Afwijkingen in het kader van artikel 33 van het Jachtdecreet.** De Raad betwijfelt de toepasbaarheid en wenselijkheid van een systeem waarbij in feite elke grondeigenaar of grondgebruiker, na eenvoudige melding aan het ANB, grauwe en Canadese ganzen met het geweer mag doden of laten doden, met als enige voorwaarde dat deze personen over een geldig jachtverlof moeten beschikken (ontwerp-JVB, art. 56). Enerzijds vallen deze wildsoorten wel degelijk onder de beschikkingen van de EU Vogelrichtlijn (Bijlage II) en is hun invasief karakter niet permanent. Anderzijds kan dit tot verwarring leiden als jachtrechthouders en WBE's geconfronteerd worden niet-gekende grondeigenaars of –gebruikers, die op elk moment van het jaar in hun jachtveld ganzen gaan schieten. Het lijkt daarom absoluut noodzakelijk dergelijke verstrekkende maatregelen enkel te voorzien in gevallen waarbij er effectief een acuut probleem met deze soorten optreedt en de plaatselijke jachtrechthouders niet ingrijpen (en na ingebrekestelling).

- [30] **Wildhandel en –vervoer.** De Raad stelt zich ook vragen bij zowel de handhaving als de bewijsvoering bij het vervoeren en verhandelen van leegaal geschoten wild buiten Vlaanderen (ontwerp-JVB, art. 61), en maakt de bedenking of deze bepaling uiteindelijk toch niet zal resulteren in een stijging van de handel in gestroopt jachtwild op Vlaams grondgebied.

⁸ Minaraad (2013). Het ontwerp Jachtopeningsbesluit 2013-2018. Advies 2013|25, Brussel, 16 mei 2013, p.11-13.

In artikel 61 is er sprake van "een erkende slachting". De Minaraad vraagt dit aan te passen naar "een (erkende) wildbewerkingsinrichting".

Ten slotte wijst de Minaraad op de foutieve nummering van de hoofdstukken vanaf het hoofdstuk over de handel en het vervoer van wild.

- [31] **Beschermen fazantennesten.** Het huidige Jachtvoorwaardenbesluit voorziet in art. 26, §2, tweede lid stelt: *"Als er geen andere bevredigende oplossing bestaat om het behoud van de fazant binnen de wildbeheereenheid in kwestie te verzekeren, kunnen de eieren uit broedsels van de fazant waarvan het nest bedreigd is door maaiwerkzaamheden, overgebracht worden voor verdere uitbroeding, het opkweken en het zo snel als mogelijk maar uiterlijk voor 31 juli van hetzelfde kalenderjaar opnieuw in de natuur brengen van de jongen in hetzelfde jachtrevier waar de eieren werden verzameld. Het overbrengen van de eieren en jongen wordt door de jachtrechthouder gemotiveerd in een melding aan het agentschap."* Het ontwerp-JVB neemt deze clausule over maar wijzigt "bedreiging door maaiwerkzaamheden" in "bedreiging door landbouwwerkzaamheden" (ontwerp-JVB, art. 64, eerste lid).

Met betrekking tot het beschermen van fazantennesten bestaat er een meningsverschil onder de actoren over de impact van deze maatregelen op de handhaafbaarheid van het uitzetverbod op fazanten.

Aansluitend merkt de Raad op dat in de praktijk kleinwildsoorten onder druk staan van de intensieve landbouw. De Raad vraagt de Vlaamse Regering te laten uitzoeken hoe voor die soorten omstandigheden gecreëerd kunnen worden die passen in het kader van duurzaam beheer.

3 Ontwerp van Jachtadministratiebesluit

3.1 Beschrijving voorstel

- [32] Het ontwerp van Jachtadministratiebesluit kadert in het ANB-project wetintegratie en regelt de administratieve verplichtingen om te mogen jagen in het Vlaamse Gewest.

Het doel van het voorontwerp is het reduceren van de hoeveelheid juridische teksten, de vermindering van de administratieve lasten, het garanderen van een efficiënte werking, de afstemming op de hedendaagse noden, de toewijzing van verantwoordelijkheden, het wegwerken van administratieve knelpunten en de harmonisatie van de terminologie.

- [33] Het ontwerp besluit bevat een hoofdstuk met definities en toepassingsgebied en gaat vervolgens in op de administratieve modaliteiten voor het verkrijgen van het jachtverlof en de jachtvergunning, het weigeren en het

intrekken ervan. Daarbij wordt ook ingegaan op de verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid. Hoofdstuk 3 groepeert alle administratieve bepalingen met betrekking tot wildbeheereenheden (WBE), met aandacht voor de erkenning van de WBE, de administratieve verplichtingen, de subsidiëring van een WBE en de WBE-commissie. Hoofdstuk 4 bundelt alle plannen en rapporten die opgemaakt moeten worden binnen het kader van de jachtregelgeving. Het omvat alle modaliteiten om te komen tot een jachtplan, afschotplan, faunabeheerplan en wilddrapport. Hoofdstuk 5 is gewijd aan het jachtexamen en bepaalt de wijze van inschrijving en deelname aan het jachtexamen, de werking en samenstelling van de jachtexamencommissie en de afwikkeling van het jachtexamen. Ten slotte worden in de hoofdstukken 6 en 7 de afwijkingsbepalingen op art. 33 van het Jachtdecreet en de overgangsbepalingen uitgewerkt.

3.2 Aanbevelingen

- [34] **Wildbeheereenheid.** In artikel 22 over de oprichting van een WBE zou de Minaraad de geformuleerde zin als volgt bijsturen: "*(...) met het oog op een duurzaam beheer van de wildsoorten en hun leefgebieden*" in plaats van het "*(...) met het oog op een duurzaam wildbeheer in het WBE-werkingsgebied*".
- [35] **Jachtplan.** Particuliere jachtrechthouders die niet wensen dat het jachtrecht op hun eigendom wordt uitgeoefend, zouden de mogelijkheid moeten hebben om op elk ogenblik hun eigendom te laten ontkleuren, ongeacht de grootte van het ingekleurde terrein. Daarom stelt de Minaraad voor om ook de procedure voor het "*ontkleuren*" van percelen op ingediende jachtplannen te voorzien in het JAB, aansluitend bij art. 31, §4.
- [36] **Arrondissementscommissaris.** De Raad merkt op dat de bevoegde overheden al jarenlang de intentie uiten om de arrondissementscommissaris in wezen af te schaffen, maar dat die wel nog taken toegewezen krijgt in het ontwerp Jachtvoorwaardenbesluit.
- [37] **Afschotplan.** De Minaraad stelt vast dat het ontwerp-JAB geen maatregelen voorziet als het afschotplan niet gerealiseerd wordt en vraagt dit te onderzoeken.
- [38] **Overkoepelende WBE-Commissie.** Hierbij verwijst de Minaraad naar zijn eerdere briefadvies over het oprichten van een overkoepelende WBE-commissie als advies- en beroepsinstantie voor lokale WBE's⁹. Deze WBE-Commissie zou de rol van de arrondissementscommissaris kunnen over-

⁹ Minaraad (2012). De oprichting van een WBE-commissie. Briefadvies 2012|63, Brussel, 27 september 2012, 5p.

nemen. De Raad is van oordeel dat dergelijke structuur toch een meerwaarde zou betekenen voor een goede werking van de WBE's en hun bijdrage aan een goed faunabeer en het natuurbehoud. Daarom stelt de Raad voor een decretale basis uit te werken voor deze commissie.

Gezien de wildbeheercommissie, waarvan sprake in onderafdeling 3 (ontwerp-JAB, art. 41-42) enkel tot taak heeft advies uit te brengen omtrent toewijzingen van een afschotplan voor grofwild (in analogie met de tot nu toe bestaande "Reewildcommissie") en in feite helemaal niet omtrent het wildbeheer als dusdanig, meent de Raad dat de benaming "Grofwildcommissie" of "Afschotplancommissie" gepaster zou zijn, ook al om geen verwarring te veroorzaken met de door de Raad voorgestelde overkoepelende WBE-Commissie.

- [39] **Faunabeheerplan.** Vermits het faunabeheerplan in principe geldig kan zijn voor de volledige erkenning van een WBE (ontwerp-JAB, art. 45) betwijfelt de Raad of het zinvol is vast te leggen dat de daartoe in art. 43, 1°, f) en g) voorziene kaarten zowel de aankorrelplaatsen voor wilde zwijnen alsook de jachtkansels moeten aangeven. Dergelijke inrichtingen worden immers geplaatst en eventueel verplaatst in functie van de noodzaak (o.m. dreigende wildschade aan landbouwgewassen of bosaanplant) van bepaalde maatregelen. Desnoods zou deze beschikking enkel kunnen gelden voor vaste jachtkansels.
- [40] Artikel 46 van het ontwerp-JVB bepaalt dat het faunabeheerplan geraadpleegd kan worden bij het ANB. Inspraak wordt echter niet voorzien. De Minaraad vraagt zich daarom af waar andere actoren in het buitengebied terecht kunnen met hun opmerkingen, aangezien de plannen enkel raadpleegbaar zijn.
- [41] **Jachtexamen.** Vermits het jachtexamen, volgens artikel 48 van het ontwerp-JAB, uit twee gedeelten bestaat en het niet nodig kan zijn dat beide jachtexamens meer dan eens in hetzelfde jaar georganiseerd worden, is het beter de eerste zin van art. 49 als volgt te vervolledigen: "*Het jachtexamen wordt, geheel of gedeeltelijk, minstens één keer per jaar georganiseerd*".
- Verder lijkt het ook aangewezen dat de aankondiging van elk jachtexamen in het Belgisch Staatsblad tijdig gebeurt, maar ook weer niet zo lang vooraf waardoor bv. een tweede sessie onmogelijk zou worden. Daarom stelt de Raad voor om het tweede lid van art. 49 als volgt te herschrijven: "*Het jachtexamen wordt minstens 30 kalenderdagen vooraf aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad en (...)*".
- [42] **Inhoud vakken.** Bijlage 1 van het ontwerp Jachtadministratiebesluit bepaalt de inhoud van het theoretische gedeelte van het jachtexamen. Bij het

vak 2 fauna, 1° zou de Minaraad veeleer spreken van bedreigingen zoals biotoopwijzigingen.

Bij de inhoud van vak 3 vuurwapens en munitie staan de voorzorgen die genomen moeten worden vermeld bij het vervoeren, het dragen en het gebruiken van vuurwapens. De Minaraad vraagt daaraan "het bewaren" toe te voegen.

Bij het eerste vak uit het praktische gedeelte van het jachtexamen (ontwerp-JVB, bijlage 2) blijkt één onderwerp te ontbreken: "*het veilig en wettelijk gebruik van jachtmunitie*". De Raad vraagt dit onderwerp toe te voegen aan de opsomming.

4 Ontwerp van Soortenschadebesluit

4.1 Beschrijving voorstel

[43] Het Soortenschadebesluit vindt zijn oorsprong in art. 52 van het Decreet Natuurbehoud en in art. 25 van het Jachtdecreet. Beide artikelen maken het mogelijk om schade door respectievelijk beschermde soorten en jachtwild te vergoeden. Ze leggen de principes vast voor het vergoeden van schade en geven de regering de bevoegdheid om verdere maatregelen te nemen inzake de procedure voor het verkrijgen van schadevergoeding.

[44] De voorstellen tot wijziging uit het ontwerpwijzigingsbesluit dat voorligt, betreffen onvolkomenheden of foutjes in het bestaande "Wildschadebesluit", noodzakelijke aanpassingen door wijzigingen aan de vermelde artikelen uit het decreet Natuurbehoud en het Jachtdecreet en suggesties die de praktische uitvoerbaarheid van het schadebesluit kunnen verbeteren. Alle voorstellen zijn het resultaat van voorgaand overleg tussen het ANB, het INBO, het ILVO, ADLO en het departement LV.

[45] De volgende elementen komen onder meer aan bod in het ontwerp van wijzigingsbesluit:

- de wijziging van de besluitnaam;
- de digitale aanvraag en indienings- en ontvangstbevestigingstermijnen;
- de datum van het plaatsbezoek en de termijn waarbinnen dit moet gebeuren;
- het loskoppelen van de deskundige landbouw wanneer er schade is aan landbouw gerelateerde goederen;
- het doorvoeren van uniformiteit bij schade door wild of een beschermde soort;

- het schrappen van het gebruik van de fax om documenten door te sturen;
- de link met de preventieve maatregelen uit de code van de goede praktijk;
- de berekeningswijze van de schadevergoeding bij schade aan eenjarige teelten en bosaanplantingen;
- een driejaarlijkse evaluatie en het geïntegreerd verslag.

4.2 Aanbevelingen

De Minaraad verwijst hierbij naar het verslag "*Opmerkingen op het consensusvoorstel code goede praktijk preventieve maatregelen*", opgemaakt door het ANB op 19 december 2012, waarin de resterende aandachtspunten van de diverse, betrokken organisaties opgelijst staan en vraagt daar afdoende rekening mee te houden.

Algemene conclusie

NvT.

Appreciatie dossiers	NvT
Status advies	onthoudingen
Onthoudingen	Boerenbond, omdat zij het dossier binnen de SALV wensen te behandelen.

Referentielijst

Benelux Comité van Ministers (1996). Beschikking van het Comité van Ministers met betrekking tot de jacht en de vogelbescherming. Beschikking M (96) 8, Brussel, 2 oktober 1996.

Benelux Comité van Ministers (2012). Beschikking van het Benelux Comité van Ministers tot wijziging van het toepassingsgebied van de Beschikkingen M (96) 8 en M (83) 17 met betrekking tot geweren en munitie en andere middelen die voor de jacht op de onderscheiden wildsoorten zijn toegestaan. Beschikking M (2012) 3, Brussel, 24 april 2012.

Hof van Beroep Antwerpen (2009). Arrest nr. C/1487/09 van 7 oktober 2009, p.7.

Minaraad (2009). Het consensusvoorstel inzake de jacht in vogelrijke gebieden – WBE Vogelsanck. Briefadvies 2009|34, Brussel, 26 november 2009, 5p.

Minaraad (2009). Het niet-consensusvoorstel inzake de jacht in vogelrijke gebieden – WBE Generale Vrije Polders. Advies 2009|40, Brussel, 17 december 2009, 10p.

Minaraad (2010). Het consensusvoorstel betreffende de jacht in vogelrijke gebieden – WBE Damme Oostkust. Advies 2010|06, Brussel, 28 januari 2010, 10p.

Minaraad (2012). De oprichting van een WBE-commissie. Briefadvies 2012|63, Brussel, 27 september 2012, 5p.

Minaraad (2013). Het ontwerp Jachtopeningsbesluit 2013-2018. Advies 2013|25, Brussel, 16 mei 2013, 28p.

EEG - Raad van de Europese Gemeenschappen (1979). Richtlijn 79/409/EEG inzake het behoud van de vogelstand. Luxemburg, 2 april 1979.